

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van SP
mevrouw drs. A.C. Schut

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vragen ex art. 47 RvO inzake de financiële
staat van Maastricht vanwege de coronacrisis
BEHANDELD DOOR
RHCM Dirx

DATUM
20 augustus 2020
Verz.: 20-08-2020
TELEFOONNUMMER
043 - 350 4221

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2020.16640

E-MAILADRES
Raymond.dirx@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4230

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Schut,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de vragen die uw fractie gesteld heeft in het kader van artikel 47 van het Reglement van Orde.

Vraag 1:

Hoe hoog zijn de extra uitgaven van de gemeente door de coronacrisis in 2020 tot nu toe? Is dit uit te splitsen in sectoren?

Antwoord 1:

Zie bijlage 2 van de prebegroting. Hierin zijn inschattingen van de gevolgen van de coronacrisis per beleidsveld gemaakt, inmiddels optellend tot ruim € 18 miljoen. Het betreft niet alleen extra kosten, maar vooral ook gedeerde inkomsten.

Vraag 2:

Welke uitgaven die gerelateerd zijn aan de coronacrisis - indien mogelijk per sector- verwacht u voor de rest van het jaar? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2:

Deels zijn er al kosten voorzien in het overzicht van bijlage 2. Bij het volgende P&C document zullen we een nieuwe actualisatie maken en aan u verstrekken.

Vraag 3:

Is het aantal aanvragen in het kader van de Participatiewet/bijstand gestegen en welke financiële gevolgen zal dat hebben voor de gemeentebegroting?

Antwoord 3:

Zoals door wethouder Janssen ook vermeld in de eerste maandelijkse raadsinformatiebrief Sociaal Domein van 30 juni j.l., leek begin 2020 de bestandsdaling Participatiewet nog door te zetten. In de maanden maart en april 2020 is echter sprake van fors meer bijstandaanvragen: resp. 127 en 151 aanvragen, versus normaliter tussen de 70 en 90 aanvragen per maand. In mei leek deze toename weer af te vlakken met 92 ontvangen aanvragen. Juni laat evenwel weer een stijging zien met 102 ontvangen aanvragen.

De uiteindelijke instroom – want niet elke ontvangen aanvraag leidt tot toekenning van een Participatiewet-uitkering – laat eenzelfde ontwikkeling zien. En gelijktijdig daalt de uitstroom uit de

DATUM
20 augustus 2020

uitkering, mede als gevolg van een sterk veranderende arbeidsmarkt. Daarom is het gemeentelijke bijstandsbestand t/m juni per saldo gestegen met 146, waar in dezelfde periode vorig jaar nog sprake was van een bestandsdaling (-49).

Het is nog te vroeg om uitspraken te doen over de financiële consequenties voor de gemeente. Dat is uiteindelijk afhankelijk van twee zaken: blijft er sprake van een verhoogde instroom of stabiliseert deze op enig moment; en zijn we in staat om deze mensen weer aan het werk te helpen en aldus de uitstroom uit de uitkering te verhogen. Gezien de wettelijke grondslag van deze vangnetregeling, zit onze gemeentelijke invloed met name op dat tweede punt. Om op termijn een (fors) verhoogde aanspraak op het uitkeringsbudget (de zogeheten BUIG-middelen) te voorkomen, is het van groot belang te investeren in onze re-integratieactiviteiten en arbeidsmarktprojecten. Zo worden mensen naar werk begeleid of via scholing en training arbeidsfit gemaakt/gehouden voor de periode na de crisis en wordt zodoende de uitkeringsperiode zo kort mogelijk gehouden.

Zoals reeds toegezegd door wethouder Janssen, wordt deze ontwikkeling de komende periode nauwgezet gevolgd en wordt uw raad hierover via de raadsinformatiebrief Sociaal Domein geïnformeerd.

Vraag 4:

Is het aantal aanvragen bij de Kredietbank en schuldhulpverlening gestegen of stijgende en welke gevolgen heeft dat voor de bijdrage van de gemeente aan de gemeenschappelijke regeling?

Antwoord 4:

Middels een RIB d.d. 30 juni 2020 is de raad geïnformeerd over de gevolgen van de coronacrisis op de dienstverlening van de GR KBL. Hierin is aangegeven dat waar het de taken van de GR KBL betreft er niets verandert, maar dat de coronacrisis wel impact heeft op de wijze waarop de dienstverlening geleverd kan worden. Dit heeft ook gevolgen voor het aantal aanmeldingen. In de kwartaalrapportage voor de raad over de dienstverlening van de KBL over het tweede kwartaal 2020 zijn de gevolgen van de coronacrisis op de dienstverlening nog niet duidelijk zichtbaar. Na een daling in april en mei is het aantal aanvragen in juni gestegen. Verder is het aantal sociale kredietverstrekkingen in juni licht gedaald, terwijl schuldenaanpak en bewindvoering (incl. budgetbeheer maatwerk) licht toenemen. Hoewel de dienstverlening van KBL op dit moment doorloopt, en er in het najaar een forse stijging van het aantal aanmelding verwacht wordt, is het niet zeker of de verwachte aantallen waarop de begroting gebaseerd is, inderdaad gehaald worden. Dat kan gevolgen hebben voor de realisatie 2020. In de kwartaalrapportage KBL voor de raad over het derde kwartaal zal er naar verwachting meer duidelijkheid zijn.

Vraag 5:

Hoe hoog zijn de niet ontvangen inkomsten van de gemeente in 2020 als gevolg van de coronacrisis, bijvoorbeeld dalende inkomsten uit (uitgestelde) precariobelasting, toeristenbelasting, marktgeden, verhuur gemeentelijk onroerend goed, verhuur van sportvelden, e.d.?

Antwoord 5:

We weten nog niet precies wat we aan inkomsten gaan missen. Het is lastig te voorspellen voor de rest van het jaar. Tot op heden hebben we een inventarisatie gemaakt. Zie ook bijlage 2 van de prebegroting. De grootste inkomsten die we tot op hebben missen zijn de toeristenbelasting, het straatparkeren/parkeerboetes, bouwleges en inkomsten theater. Dit is een inschatting voor Q2 en Q3 en telt op tot ongeveer € 12 miljoen. Inmiddels heeft het rijk deze minder inkomsten tot 1 juli vergoed ter waarde van bijna 3 mln. We verwachten dat het rijk dit ook doet voor de rest van het jaar.

DATUM
20 augustus 2020

Specifieke problematiek is de verhuur van gemeentelijk vastgoed. Zie de beantwoording aan de PvdA over het MECC. Maar dat geldt ook voor andere instellingen die huren van de gemeente.

Vraag 6:

Wat zijn de gevolgen van de coronacrisis voor de komende begroting? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6:

Deze zijn nog niet goed te voorspellen. Er wordt nog onderzoek gedaan naar de structurele gevolgen van de coronacrisis. Voorlopig gaan we uit van structureel minder parkeeropbrengsten en lagere opbrengst toeristenbelasting.

Vraag 7:

Hoe verhouden de gevolgen van de hogere uitgaven vanwege de voortdurende coronacrisis zich met de krappe budgetten voor de Jeugdzorg en de Wmo? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 7:

Op basis van onze systematiek wordt de door onze zorgaanbieders te leveren zorg (welke gebaseerd is op de in zorg genomen cliënten waarvoor wij een indicatie hebben afgegeven) voorgefinancierd. Vanwege deze voorfinanciering wordt in de addenda Jeugd en Wmo voorgesteld de gegarandeerde maandelijkse (beschikbaarheids-)financiering voor de zorgaanbieder te bepalen op basis van het maandgemiddelde van de omzet over de maanden januari en februari 2020. Hierbij wordt dan ook rekening gehouden met de mate van voorfinanciering in geval van traject gefinancierde arrangementen.

Deze (maand)omzet van de zorgaanbieder bestaat op basis van de notitie 'Uitwerking continuïteit van financiering Jeugdwet en WMO' (VNG en Rijk) uit de volgende onderdelen:

- *Zorg die op reguliere wijze geleverd is (en die op de reguliere manier gedeclareerd wordt);*
- *Zorg die vanwege de coronamaatregelen op alternatieve wijze is geleverd (maar zoveel mogelijk op reguliere manier gedeclareerd wordt);*
- *Vraaguitval c.q. minder levering van zorg (lumpsum omzetsdaling). In ons geval gaat het hier om zorg waar geen prestatie tegenover staat.*

Naast de bovenstaande (maand)omzet van de zorgaanbieder is er mogelijk ook sprake van meer- en minderkosten. In geval van meer- en minderkosten dient de aanbieder deze kenbaar te maken aan de opdrachtgever. Voor zowel de meer- als minderkosten is een artikel opgenomen in de (concept) addenda. Met betrekking tot meerkosten is aangegeven dat meerkosten betreffen directe aantoonbare en noodzakelijke extra kosten:

- *die een zorgaanbieder maakt gedurende de periode van 1 maart 2020 tot 1 juli 2020 en;*
- *die duidelijk het gevolg zijn van de coronamaatregelen van het Rijk, in het bijzonder het volgen van de richtlijnen van het RIVM en;*
- *die onder reguliere omstandigheden niet gemaakt hoefden te worden en;*
- *die noodzakelijk zijn om de gewenste zorg te kunnen blijven continueren die voldoen aan de RIVM-richtlijnen en;*
- *die niet al op andere wijze zijn gecompenseerd, bijvoorbeeld via de in artikel 2 genoemde beschikbaarheidsfinanciering.*

Meerkosten komen slechts voor vergoeding in aanmerking nadat opdrachtgever hiermee heeft ingestemd en voor zover deze passen binnen de door het Rijk hiervoor beschikbaar gestelde budgetten.

De bovenstaande periode van 1 maart 2020 tot 1 juli 2020 is inmiddels verlengd tot 31 december 2020, hetgeen betekent dat wij pas bij de jaarrekening definitief kunnen aangeven wat de gevolgen

DATUM
20 augustus 2020

zijn van de coronaperiode. In Q4 verwachten we een eerste beeld te hebben van de ontvangen aanvragen door zorgaanbieders en de impact daarvan.

Vraag 8:

Hoe gaat u de kosten opvangen die uitgegeven zijn? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 8:

In de meicirculaire 2020 is het compensatiepakket corona voor medeoverheden op hoofdlijnen toegelicht. Ter aanvulling op deze circulaire is de bijlage voor de verdeling compensatiepakket coronacrisis medeoverheden opgesteld. Uit deze bijlage blijkt dat onze gemeente via de Algemene uitkering een bijdrage zal ontvangen voor:

- *Compensatie inkomstenderving eigen bijdrage Wmo*
- *Cluster Jeugd: inhaalzorg Jeugdwet*
- *Cluster Maatschappelijke Ondersteuning: inhaalzorg Wmo 2015*

Met betrekking tot de continuïteit van zorg, uitstel noodzakelijke zorg en meerkosten Jeugdwet en Wmo 2015 is het volgende aangegeven:

De medeoverheden spannen zich in om te zorgen dat de dienstverlening aan burgers en ondernemers zo goed mogelijk doorgaat. Denk daarbij aan de continuïteit van de zorgverlening en ondersteuning in het sociaal domein. Omwille van de continuïteit van zorg voor cliënten tijdens coronamaatregelen én voor continuïteit van het stelsel nadien zijn maatregelen genomen, teneinde cliënten op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 hulp en ondersteuning te kunnen blijven bieden.

Het Rijk heeft, in afstemming met de VNG, een zeer dringend beroep op gemeenten gedaan om hun aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020. Deze afspraak is verlengd naar 1 juli 2020.

Het Rijk heeft tegelijkertijd met gemeenten afspraken gemaakt over compensatie van de directe meerkosten die voortkomen uit de coronamaatregelen en het volgen van de RIVM-richtlijnen. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover die gerelateerd kunnen worden aan een evident uitstel van noodzakelijke zorg.

De nadere uitwerking van deze afspraken leidt voor nu tot een voorschot voor gemeenten van € 144 miljoen voor de meerkosten en inhaalzorg. In de komende periode werken Rijk en VNG samen om van inschatting van de kosten tot inzicht en definitieve afspraken te komen. Zodra er meer duidelijkheid is kan de daadwerkelijke impact beoordeeld worden.

Vraag 9:

Wat gaat u doen om de huidige financiële tekorten op te lossen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 9:

Zie onze voorstellen in de prebegroting.

Vraag 10:

Wat gaat u doen om (meer) compensatie bij het Rijk te krijgen en welke verwachting heeft u van de ontwikkeling van het gemeentefonds? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 10:

Maastricht ondersteunt diverse lobbyinitiatieven, onder andere van de VNG en de 100.000+ gemeenten. De herverdeling van het Gemeentefonds is een jaar uitgesteld. Eerdere berichtgeving was positief voor grotere gemeenten wat betreft het klassieke deel van het Gemeentefonds (zonder sociaal domein). Daarop is nog niet geanticipeerd. Kleinere gemeenten zullen zich hiertegen nog

DATUM
20 augustus 2020

verzetten. De herverdelingsuitkomsten van de verdeelmodellen voor het sociale domein (nieuwe deel van het Gemeentefonds) zijn nog niet bekend.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

De Burgemeester,

R.E.C. Kleijnen.

J.M. Penn-te Strake.

Vragen ex art. 47 RvO